

Centrālās statistikas pārvaldes (Pārvalde) apsekojuma mērķis, tiesiskais pamatojums un iegūto datu izmantošana

“Augkopība” (2-LS)

- Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?
- Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?
- Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?
- Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?
- Kam ir jāiesniedz dati?
- Kur publicē oficiālo statistiku?
- Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?
- Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?
- Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

➤ Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?

Pārvalde lūdz iesniegt datus, lai nodrošinātu lietotāju vajadzības, kas definētas [Oficiālās statistikas programmas](#) pielikuma 1. punktā (Nacionālo kontu sistēma), 4. punktā (Cenu statistika) un 16. punktā (Lauksaimniecības statistika).

Ikvienas lauku saimniecības iesniegtie dati nodrošina nepieciešamo informāciju lauksaimniecības nozares un lauku attīstības plānu izstrādei, rezultātu analīzei un lēmumu pieņemšanai, kā arī Eiropas Savienības Kopējās lauksaimniecības politikas plānošanai un īstenošanai. Datus par lauksaimniecības kultūraugiem, iestrādāto minerālā un organiskā mēslojuma daudzumu, augsnes kalpošanu izmanto lauksaimnieciskās ražošanas ietekmes uz vidi novērtēšanai.

Pārskatā iegūtos kopsavilkuma datus izmanto arī:

- graudaugu un eļļas augu bilanču aprēķinam;
- lauksaimniecībā izmantojamās zemes nomas cenas aprēķinam;
- augu barības vielu bilanču (GNB) aprēķinam;

- lauksaimniecības produkcijas novērtējumam iekšzemes kopproduktā, kā arī lauksaimniecības ekonomisko kontu aprēķinam (Agroresursu un ekonomikas institūts)

➤ Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?

Oficiālo statistiku nodrošina, lai izpildītu šādus tiesību aktus:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Regulu (EK) Nr. 543/2009, kas attiecas uz statistiku par augkopības kultūrām un ar ko atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 837/90 un (EEK) Nr. 959/93 (Dokuments attiecas uz EEZ);
- Eiropas statistikas sistēmas vienošanos par augkopības bilances datiem par galvenajiem graudaugiem un eļļas augiem;
- Eiropas statistikas sistēmas vienošanos par lauksaimniecības zemes pārdošanas un nomas cenu statistiku;
- Eiropas statistikas sistēmas vienošanos par augu barības vielu budžetiem.

➤ Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?

Pienākums iesniegt datus izriet no [Statistikas likuma 14. panta pirmās daļas](#), kurā noteikts, ka Pārvaldei ir tiesības pieprasīt, lai respondents sagatavo un sniedz datus par statistisko vienību, arī ierobežotas pieejamības informāciju, lai nodrošinātu oficiālo statistiku. Respondents statistikas iestādei tās noteiktajā termiņā, formā un apjomā sniedz patiesus datus. Pēc statistikas iestādes pieprasījuma respondents sniedz rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus par šiem datiem.

➤ Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?

Lauku saimniecībām, kas piesakās ES platību maksājumiem, dati par lauksaimniecības kultūraugu sējumu platībām tiek iegūti no Lauku atbalsta dienesta Integrētās administrēšanas un kontroles sistēmas ES Tiešo maksājumu datu bāzes. Pārējā apsekojumā prasītā informācija administratīvajos datu avotos nav pieejama.

➤ Kam ir jāiesniedz dati?

Apsekojumā iekļauj:

- Visas ekonomiski aktīvās lauku saimniecības, kurām augkopības standarta izlaide (SI), neatkarīgi no specializācijas, ir 200 000 eiro un vairāk (augkopības SI – ir standartizēts lielums, kurš raksturo saimniecības ekonomisko aktivitāti, t.i., viena lauksaimniecības kultūrauga hektāra iegūtās produkcijas vērtību, kas novērtēta attiecīgā reģiona cenās un izteikta eiro);
- Visas lauku saimniecības, kurām specializācija ir dārzenkopība vai/un ilggadīgo kultūraugu audzēšana un kurām augkopības SI ir no 10 000 līdz 200 000 eiro;
- Lauku saimniecības, neatkarīgi no specializācijas, kurām augkopības SI ir no 1 500 līdz 200 000 eiro, apseko izlases veidā.

Izlases izveidošanas standarts:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Regulas (EK) Nr. 543/2009, kas attiecas uz statistiku par augkopības kultūrām un ar ko atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 837/90 un (EEK) Nr. 959/93 (Dokuments attiecas uz EEZ) 3. un 5. pants;
- Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 812 "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi".

Kur publicē oficiālo statistiku?

- Oficiālās statistikas portālā:
 - Lauksaimniecība
 - E-publikācijā "Latvijas lauksaimniecība"
- Eiropas Savienības Statistikas biroja (Eurostat) datubāzēs:
 - https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=apro_cpsh1&lang=en
 - https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=aei_fm_usefert&lang=en
 - https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=apri_lrint&lang=en

Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?

- Zemkopības ministrija, lauksaimniecības gada ziņojumi
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Siltumnīcefekta gāzu (SEG) inventarizācijas
- Agroresursu un ekonomikas institūts
- Apvienoto nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācija
 - Lauksaimniecības kultūraugu novāktā platība, kopraža, vidējā ražība
 - Minerālmēslojuma iestrāde

Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?

Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti. Pārvaldes nodarbinātajiem aizliegts izpaust datus un citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas viņiem kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus. Tas attiecas arī uz personām, kuras uz laiku ir iesaistītas oficiālās statistikas nodrošināšanā vai ar kurām izbeigtas darba vai dienesta tiesiskās attiecības.

Pārvalde veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem, to sagrozīšanu vai izplatīšanu, nejaušu vai neatļautu iznīcināšanu.

No respondentiem iegūtos datus izmanto oficiālās statistikas nodrošināšanai, tas nozīmē, ka datus, kas primāri iegūti statistikas nodrošināšanai, nedrīkst izmantot civilprocesā, administratīvajā procesā, kriminālprocesā vai komercdarbībā.

Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu.

Pārvalde pieprasa un apstrādā datus saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulas \(ES\) 2016/679](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 6. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu un 89. panta 1. un 2. punktu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei vai sabiedrības interesēs.

Vairāk par informācijas drošību un datu aizsardzību var atrast Pārvaldes mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/informacijas-drosiba-un-datu-aizsardziba>.